

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 1.

V četrtek 6. prosenca 1853.

Tečaj 17.

Pogovor

med novim in starim letam.

Novo leto. Slišiš ti! staro leto? Že greš v zatón in se sklanjaš v deželo večnosti, od kodar te vekomaj več ne bo; prvóli mi, svojimu nasledniku, eno besedo s teboj spregovoriti, prejden se vtopiš v vekovito morje svojih sprednikov.

Staro leto. Ljubo mi bo, ako ti morem v kratkih pa dragih trenutkih, ki jih še imam, v kaki reči postreči, ter pred svojim zahodam še kako dobro delo opraviti. Že se mi namreč tesno pri srcu dela, de sim čas svojiga vladanja premalo dobriga storilo, in zlasti premalo hudiga odvernilo in ubranilo, kjer mi je bilo moč ubraniti.

Novo leto. Skušnjo imaš in vse dobro veš, in znaš, kakó in kaj de je na tem svetu, torej te prosim, podučí me, kako naj se v kratkim času svojiga vladanja obnašam, de se ne kesám, ko na tvoje mesto pridem.

Staro leto. Tvoja naloga je silno velika in težka. Imaš pa 365 dni, kar je 8.760 ur, ali 525.600 minut, ali 31.536.000 sekund. To je terpež in čas tvoje oblasti. To je tvoje kraljestvo in cesarstvo na zemlji. Tvoji podložni so vse ljudstva in narodi od kraja do konca sveta. Tvoja dolžnost je čuti, de nobeden ne tedna, ne dneva, ne ure — pa tudi ne minute, še sekunde časa nepridama ne zgubi, kar je toliko, de enkrat ura šterene. Tvojih podložnih dela se bodo od vsaciga trenutka časa v sodne bukve zapisovale, in ti si Bogu in ljudem za svoje djanje odgovorno.

Novo leto. (Globoko zdihne.) Tega meni ne bo mogoče spolniti! Zakaj jest ljudi poznám! oni bodo, ne le sekunde in minute, ampak tudi cele ure in dneve, tudi cele mesce časa nepridama zapravljali. Veliko sitnih ženskih bo nar več časa snekedralo in se prepiralo brez koristi in potrebe. Veliko gospodarjev se bo po pivnicah in žganjarnicah potikalo, ko bodo njih otroci raztergani doma stradali in njih žene grenke solze točile. Veliko zapeljanih in zaslepljenih mladih bo po pogubnih plesih in grešnih tovaršijah sebi časno in večno nesrečo nakopavalo. Veliko gosposkih in kmetiških bo celó čas Božje službe v Božjo žaljenje obračalo. Veliko jih bo dolge mesce, ali še celo leto v smertnim grehu brez svetih zakramentov doprerneslo; in, kar me je nar bolj groza: brez gnade bodo kateri iz tega sveta šli! Kje sim v stanu jest od njih odgovor dajati?

Staro leto. Ravno to je tudi moja britkost po dokončanem teku, in moje kesanje, de sim premalo skerbno nad svojimi podložnimi čulo. Vedi tedaj in pazi, kaj ti je storiti! Imej po turnih, stenah in človeških žepih velike in male ure, tudi sem ter

tje solčne in pešene ure, ki naj jim kažejo, kako urno urno de čas dalje teče. Živo jim na zvonove, zvonce in strune bij in udarjaj čertertljeje in ure, de se jim bo po ušesih razlegalo, ter se spomnijo, de čas urno teče, in de „nedolžnost zgubljená in ura zamjena — ne pride nobena“. Tudi jim vedno menjaj noč z dnevam, solčnino z dežjem, toplo z mrazam, jasnost z oblačnostjo. To jih bo spomnilo, de na svetu je vse minljivo in begoče, razun dušne lepote, za katero edino naj bolj skerbé, kot za vse drugo. — Opomni jih, kako hitro ferči tica po zraku, kako gibéno voda teče, kako naglo senca in luč beži, kako jaderno blisk svigne in zgine. Kliči in vpíj jim kakor trobenta, rekoč: Poslušajte umerljivi ljudje! hitrejši, ko vse to, čas teče: — kar neprevidama ga bo vam zmanjkalo, in ne bote ga več imeli, — vekomaj nikoli več ne! Zakaj v večnosti ni več časa, ampak le sama večnost! Ni več zasluženja, ampak le vživanje zasluženiga, — dobriga ali pa slabiga. — Obernite tedaj v svoje zveličanje vse dneve in ure, — tudi minute, ker bliža se tista meja, na kateri je zapisano: „Ne bo več časa, ne bo več časa!“ Odperajo se vrata v tisti nezmerni prostor, po katerim se puhlo razlega: Večnost! večnost!

Dr. Alojzi Schlör.

Kratek popis njegoviga sirtljenja in djanja.

Kot svitla luč je pot pravičniga.
Reg. 4. 18.

Res svitla luč na nebezu Avstrijskiga duhovstva je bil Dr. Alojzi Schlör, kteriga je Gospod Bog 2. listopada p. l. k sebi v bolji življenje poklical. Ker je ranjki zastran svoje svetosti in posebne učenosti sploh slovel, mnogim tudi na Slovenskim osébnó ali vsaj po svojih neprečelnjih spisih dobro znan bil, in ker je zlasti poslednje leta ko drugi Ignaci s svojim krepkim duhovnim orožjem v več mestih cesarstva duhovne vaje tolikanj pospešno vodil, bi utegnulo nekterim ljubo biti, kaj več zvediti od njegoviga življenja, njegoviga blaziga in neutrudniga djanja in od njegovih spisov.

Bil je Schlör rojen na Dunaju 17. rožnika 1805, in od mladih nog slabotne postave, pa bistriga duhá. Že v mladosti je razodeval veliko vedljivost, toraj ga skerbni stársi v šolo namenijo. Ker se je rad in s pridam učil, je dokončal prav izverstno latinske, in potem modroslovne šole. Še mladenču se je duhovski stan priijubil in vanj kdej stopiti, so bile njegove naj serčniši želje. Nikoli ni pozneje v tem dvomil, desiravno ga je svet zavolj njegove bistrosti zeló vabil. Ali mladi Schlör

se premotiti ne da; njegov sklep je bil gotov. Duhovin je hotel, če mu Bog to milost dodeli, vse svoje moči v Božjo čast in v blagor človeški obracati. Stopi torej l. 1824 v Dunajsko duhovnico, katero je tedaj vladal častiti Dr. Fr. Zenner, ki mu je ranjki za takrat dane poduke in skazane dobrote do svojiga zadujiga zdihljeja hvaležin bil. V semenišu je sostavil več nemških pesem. L. 1828 je bil 22. vel. serpana mašnik posvečen, in je po tem v Altlerchenfeldu s serčno zadovoljnostjo in radostjo novo maso pel, kjer je tudi ko duhoven pomočnik dve leti služil. Ondi je pridigoval večkrat od verskih reči. Od vere je tudi pozneje naj raji govoril in pisal, ter si per vsaki priložnosti prizadeval, znanje in djanje, pravico in resnico kolikor toliko sterniti in v eno stopiti. — Ondi je tudi razne cerkvene pobožnosti oponovil, ktere je poprejšnji prebrisaní vek bil odpravil, in več svetih pesem je naredil, ki se še sedaj pojó. Petje je ljubil in se v Gradcu je marsiktero lepo zapel: p. v čast sv. Alojzja, sv. Stanislava, od sv. obhajila, križa, Jezusoviga in Mariiniga serca, od Marije čistiga sporetja itd.

L. 1831 je bil imenovan nadstojnik ali vedski prefekt v bogoslovskim semenišu. V tem stanu se sesebno poprime bogoslovniga učenja in mesca mal. serpana v l. 1832 prejme doktorstvo bogoslovstva. Tisti čas je marsikaj napisal za časnike. — L. 1834 je bil zvoljen c. k. dvorni kaplan in duhovni vodja v Avgustinskim vstavu, in kmali potem spovednik nj. veličanstva cesarja Ferdinanda. Kamorkoli je bil poklican, povsod je spoznal za svojo véstno dolžnost biti ves v svojih opravilih in se brez potrebe nikoli ne varovati, desiravno so ga telesne slabosti in nadležnosti večkrat opominjale. Brez dela biti ga je silo težko stalo. V dvorski kapeli besedo božjo oznanovaje, je imel naj raji med seboj sklenjene ogovore, kakorsne vsim nasvêtuje, spoznavši njihovo dobroto in veljavnost. Po teh ogovorih je pozneje sostavil svoje dela: „Warum bin ich Katholik?“ (se dobi za tretji natis — je tudi v laško in ogersko prestavljeno), „Die Parabel vom verlornen Sohne.“ — „Die Schule des Kreuzes.“ — Kar duhovni vodja si je prizadeval duhovnike, ki so iz vsih krajev cesarstva prihajali, soznaniti in sprijazniti s pravo pobožnostjo, ter jim priljubiti resnično duhovno življenje. V ta namen jim je razkazoval lepoto in veličavnost duhovskih krepost v djauskim življenju, jim opisovaje življenje in djanje sv. Franciška Salezja, sv. Karla Boromejskiga in sv. Franciška Ksaverjana. Popisa latinska unih dveh svetnikov sta v kratkim na svitlo presla v Pešti 1850-51. — Desiravno tedaj še neznan z Ignacjevimi dušnimi vajami, kterih samo ime se je le še v samostanih bilo ohranilo, so bili vendar njegovi duhovni ogovori zelo podobni Ignacjevim. Vsi so ga v tem stanu spoštovali in čislali, ter kot svojiga duhovniga očeta ljubili. —

Kimovca l. 1837 je nastopil Schlör nov tečaj svojiga življenja. Mater in očeta je v večnost oddal, in prost vsih posvetnih vezi se želi svetu umakniti. V Mariinim Celji toraj, kjer je s presvitlim cesarjem nekaj dni bival, poprosi svojiga milostiviga vladarja privoljenja, stopiti iz dose-danje častitljive službe iz ljubezni do tihiga samotniga življenja, kar je svêsto le po božjim navdih-njenji storil. Cesar uslišavši ponižno in pohlevno prošnjo svojiga spovednika, mu iz lastne denarnice odloči pokojnino, ki jo je Schlör do smerti dobi-

val. Nagla premena stanú je pri ljudeh mnogo govorjenja napravila, ker si nagibov uniga ustopa pojasniti niso vedili. Schlör pa se podá iz Mariiniga Celja, kjer je bil svoje le za nebeško goreče serce prečisti Devici Marii podaril, katero je od svoje perve mladosti vedno posebno in prav po sinovsko častil, v Verono k jezuitam, in je duhovno pastirstvo ondotnim Nemcam opravljal. Sprevidivši in spoznavši dobroto in visoko ceno mnogih blagodelnih duhovskih naprav ali vstavov v Veroni je spisal od njih bukve: „Die Philantropie des Glaubens“, in druge v latinskim jeziku: „Spiritus Evangelii“. V Veroni je ostal le eno leto, in ker se mu talijansko podnebje ni prileglo, je želel se spet v kako nemško škofijo preseliti in ondí delati v povišanje katoliške cerkve. Oberne se toraj na Romana Zängerle-ta, Sekavskiga škofa, kteriga je v posebnim čislu imel, s pohlevno prošnjo, de bi ga v svoje škofijstvo sprejeti blagovolil, kar se je tudi zgodilo. Kakor otrok svojiga očeta, je spoštoval Schlör svojiga škofa Romana, čigar imenitno zasluženje so mnogi kratili. Schlör pa je vedil ceniti njegove visoke lastnosti in kreposti, in mu je poslednjič z umetno roko lep spominek postavil v kratkim popisu njegoviga življenja. — Prisel je v v Gradec l. 1838, kjer je najpred bil nadstojnik v semenišu, in od leta 1842 spiritual ali duhovni vodja, in v tej službi, ker se je družih bolj imenitnih zmíram branil, ga je tudi nemila smert dohitela. Večkrat je poprej mislil iti v Ameriko za misionarja, ali njegovo slabo zdravje mu tega ni dopustilo. Kar je bil pa duhovni vodja začel biti, mu je una misel čisto presla, ker sedaj je bil na svojim zaželenim mestu. Vse svoje zmožnosti je posvetil v povišanje in ponovljenje notranjiga duhovniga življenja med Gospodovimi služabniki. Njegove „premišljevanja“, ki jih je vsak dan v domači kapeli z bogoslovci imel, in ktere je z velikim trudam po navadi zvečer, spanje si prikrajsevaje, spisoval, so bile namenjene, serca bogoslovcev soznaniti z notranjo molitvijo in jim jo priljubiti. Živo popisuje večkrat njeno potrebo v pospesno delanje v duhovstvu. „Quid valet sacerdos sine oratione? Cito intellectus obscuratur, voluntas infirmatur, fervor imminuitur, nisi oratio lumen afferat et cordi ardorem ingerat“. — Potem besede sv. Avgüstina od slednjiga človeka: „Novit recte vivere, qui novit recte orare“, na duhovna obrnivši pravi: „Novit recte concionari, recte confessiones excipere, recte sacra peragere, qui novit recte orare“. Vita s. Francisci Salesii. S časam se jih je namo-žilo, in vsled tega je prišlo na svitlobo njegovo večji bogoljubno spisanje: „Betrachtungsbuch für Kleriker und Priester“, v treh delih 1847-1849; za tem je spisal „Schatz des Glaubens“, kjer prav lepó in prijetno razlaga najpoglavitniši resnice naše svete vere. Po tem delu se ravna je imel vsako leto v začetku po tri mesece ravno zmed sveta pridšim novincam bogoslovstva lastne podučevanja, jim novo izvoljeni duhovski stan prikupiti in njegovo visokost razložiti. O tej priložnosti jim je vse pripovedoval, kar je mladim bogoslovceam v duhovnim življenju vediti in spolnovati treba, kar jim je v novih bukvicah: „Der geistliche Wegweiser“ prav na tanko in priserčno popisal. Veliko dobriga so storile te bukvice ne le pri mlajših, celo pri starjih duhovnih mnogih škofij, kar se je ranjeimu večkrat pisano in ustno hvaležno sporočevalo. Tudi sicer je iskal v podučenje in poblaženje duhovnikov pripomoči; več let ze jim je razlagal „patristiko“,

in tudi od te vede je hotel nekaj natisniti dati, kar je pa zavolj drugih opraviil zastati moglo. V bolji umevanje brevirja (duhovskih ur) je iz lastniga nagiba prevzel razlaganje in pojasnovanje psalmov, in kar je bil duhovni vodja, je dajal bogoslovcam 4. leta poduk v liturgii. Če razun tega človek pomisli, koliko časa je posvetil spovedovanju, posebnim pogovorom z bogoslovci in z vnanjimi, s kterimi se je v pomnoženje in poslavljenje božjiga kraljestva vselej rad ljubeznjivo posvetoval, odgovarjanju mnogih pisem, ki so mu jih iz vsih krajev duhovski in deželski v svojih dušnih potrebah pošiljali; če človek pomisli mnogotere skerbi, ki si jih je iz ljubezni do Boga in bližnjiga dostikrat zadovoljno naložil, mnoge ure, ktere je zlasti v počeenji presv. rešnjiga Telesa v domači kapeli premolil, in verh tega mnoge znanske delanja: mora smerteti in Boga hvaliti, kako je mogel njegov krepki duh v tolikanj kerhkim telesu toliko storiti! Bil je pa tudi vsekozi pri delu, in dostikrat je svojim mlajšim prijatlam na serce govoril in jim priporočal druziga časa nikdar ne zgubljeti in zapravljati, si gotov dnevnik (dnevni red) narediti in po njem zvesto živeti, ker čas dobro obračevaje si človek velik zaklad in naj lepši zmožnosti k kasnejimu blagovitnimu delanju pridobiti.

(Dalje sledi.)

Družba treznosti v Krajski Gori.

„Zgodnja Danica“, za pravi časni in toliko bolj večni prid človeštva in posebno za blagor našiga slovenskiga naroda vsa vneta, je vse leta svojiga obstanka mnogokrat pregrešnost in škodljivost pijančevanja sploh in zlasti žganjepije obilno skazala, ter nesrečne nasledke vsakorsnih žganih pijač očitno razodela in naznanila. Povedala je pa tudi, kako bi se temu nar gotovši in z nar večim vspeham v okom priti ali nasproti stopiti zamoglo, in je v dosego tega blaziga namena po doskušenim prepričanju za nar boljši pomoček vpeljavo družbe treznosti živo priporočila. Iz gotovih spričanih skušnj je razglasila, s kolikim pridam je omenjena družba po mnogih krajih in deržavah vesoljniga sveta vpeljana bila, kako veliko silnih nadlog, težav in nesreč je ljudi, kteri so se ji pridružili, rešila, in kako obilno v dušno in telesno osrečenje jim pomagala. Popisala je, kako se je ta družba ze tudi na Slovenskim začela, in nar pervo na Dobrovi pri Ljubljani vstanovila, kodar je ze pred letam pri poldrug tavzent udov štela, in veliko dobriga sadu pokazala. Naj zatorej v izgled in spodbudo zdaj tudi naznani, kako se je enaka družba treznosti nedavno na Krajski Gori na Gorenskimi vpeljala.

De se je huda žganjepija z vsimi nesrečnimi in pogubljevimi nasledki, kakor po mnogih drugih krajih, ravno tako med našim slovenskim ljudstvom, in tudi po Gorenskimi (gornji Krajski) zmiram močnejši razširjati in razgrajati jela, žalostna skušnja dosti spričuje. Zato je visokočastito Ljubljansko škofijstvo, skerbno za blagor svojih vernih ovčic, serčno želelo, de bi se družba treznosti tudi v gornji Krajski vstanovila, in je zato po razodetih željah vpeljavo te družbe naj pervo v Krajski Gori dovolilo, in primerne postave za družnike vrvnalo in določilo. Imenovano visokočastito škofijstvo v dovolitnim pismu (20. mal. travna 1852)

do gospoda Simona Vilfan-a, fajmoštra v Krajski Gori, tako pravi:

„Pač težko se ktera bogoljubna družba najde, ktera bi v poboljšanje zaderžanja ljudi in odvernjenje velikih zagreskov, ki se v pijanosti godé, in še clo v odvernjenje telesnih pokvar in v zboljšanje razmér gospodarstva med človeštvam tako naravnost in tako močno pripomogla, kot družba treznosti; zatorej škofijstvo Vašo namembo, v Vaši fari tako družbo pričeti, se s pohvalo sprejme.“

„Te družbe treznosti so v Slezii ze toliko sadu prinesle in toliko vspeha imajo, de so jih sveti oče papež preteklo leto v cerkveno bratovšino pod varstvom presvete device Marije povzdignili, in to bratovšino z obilnimi duhovnimi dobrotami iz milostniga zaklada naše svete Cerkve obdarili.“

Nadalje visokočastito škofijstvo zastrau omenjene družbe se nektere posebne opomine da, med kterimi z oziram na družbine postave tudi pravi: de, akoravno naj se z obljubo zderžnosti se le osebe po dopolnjenim 15. letu starosti po zadovoljni pristopnji zavezujejo, bi vendar dobro ne bilo, ako bi se otroci spod 15 let stari od družbe popolnoma izklenili; ker se, Bogu se usmili! ze mladini v zgodnji starosti žganje ponuja, in s tem začetek k poznejšimu obilnišimu vzivanju te pijače nastavlja; de zatorej tudi mlajši ljudje v družbo sprejeti biti zamorejo, vendar naj se od njih obljubo delati ne tirja, in od tega v postavah ni nič opomniti.

Poslednjic visokočastito škofijstvo dovoljenje podeli, de naj se s porabo danih opominov omenjena družba v Krajski Gori vpelje, in družbine bukve za vpisovanje napravijo.

Ker je pa po cesarski družbinski postavi 17. sušca 1849 — od visokočastitiga škofijstva mem tega se zaukazano bilo, napravo družbe tudi okrajnimu poglavarstvu naznaniti in družbine vodila mu predložiti, se je tudi to povelje spolnilo in po volji opravilo. — Ko je tedaj naprava družbe od vikši duhovne in okrajne cesarske oblastnije dozveta in spoznana bila, se je sesto nedeljo po binkostih (11. mal. serpana 1852) vpeljavo družbe treznosti v Krajski Gori med službo božjo v cerkvi oznanila, v pridigi pa začetba in razsira te družbe po svetu, ter doskušena in spricana koristnost in potrebnost njena skazala. Štirnajst dni potem, esmo nedeljo po binkostih (25. mal. serpana) pred veliko maso pa je bila družba očitno pričeta in s pervimi družniki, ki so pristopili in se zapisati dali, obljava treznosti slovesno storjena.

Gospod fajmošter z obema duhovnima pomočnikama so pristopili k altarju, in najpred kleče: „Veni sancte Spiritus“ (pridi sveti Duh) zapeli, in imenovano pesem z molitvijo za pomoč svetiga Duha slovesno odmolili; vmes pa se je tudi na koru primerno pelo in odgovarjalo. Na to so vstali, k obilni množici zbraniga ljudstva se obrnili, in z naslednjimi besedami jo nagovorili:

„Ker pijanost ni le sama na sebi pregreha, sedmerim poglavitnim greham prišteta, temuč tudi človeka njej vdaniga v toliko drugih pregreh in napak zapeljuje; ker pijanost zraven dušnih nesreč se telesno zdravje podkupuje, življenje krajša, premoženje poškoduje, hiše boža, družine in srenje v nadloge in razpertja pripravi; in ker se je ta pregreha zlasti iz žganih pijač s svojimi nesrečnimi nasledki ce dalje bolj košato po svetu razširjati začela; so pobožni in za ljudski prid vžgani možje preišljevali, kako bi bilo to strast kolikor toliko

ukrotiti, če ne popolnoma ustaviti mogoče, in so po nar boljšim spoznanju v ta namen v zaupanju na Božjo pomoč in na mogočno prošnjo Marije prečiste Device družbo zderznosti ali treznosti vpeljali. Ta družba je bila tudi od Cerkve z dopadanjem sprejeta, in po mnogih škofjahl na vesoljnem keršansko-katoliškem svetu od višjih duhovnih pastirjev, in poslednje čase tudi po Avstrijskim cesarstvu tu in tam s toliko tečnostjo vpeljana, da je že veliko tavžent ljudi k njej pristopilo, in da po vesoljnem svetu že okoli 20 milionov udov šteje, kateri vsi njene blagodarne in zveličanske nasledke s hvaležnim srcem skušajo in spoznavajo“.

„V tem pastirskim duhu za časno in večno srečo sebi izročeni ovčie skerbni in vneti so tudi naš milostljivi knez in škof dovolili, v naši fari to zveličansko družbo vpeljati: zatorej tudi mi s hvaležnim srcem to dobrotno napravo sprejmimo“.

„Zdaj pa vam hočem nar poprej postaviti brati, ki jih je ta družba v podlago zadobila, in potem z vami, kateri ste pristopiti pripravljene, očitno obljubo zderznosti pred Gospodovim altarjem storiti“.

Po tem nagovoru so postave ali vodila družbe očitno brali, in pristopivšim družnikom zaobljubo treznosti govorili. Nató so spet pokleknili, in pred vsimi pričujočimi udi družbino molitev „O Marija i. t. d.“ (kakor se v pridjanih vodilih najde) in tri „Česena-si-Marija“ molili. Potem je bila sv. masa z izpostavljenim svetim rešnjim Telesam in blagoslovom: v pridigi pa je bila pričeta družba najpred očitno pozdravljena, ter v Božjo obrambo in v varstvo prečiste Device Marije izročena, v izpeljavi govora pa so bili škodljivi, za dušo in telo nesrečni nasledki pijančevanja sploh in zlasti zganjopije razkazani.

(Dalje sledi.)

P a s t i r .

Neki pastir je lepo spomladansko jutro v zeleni dobravi ovce pasel. Bil je vesel in dobre volje in je prav iz srca sladko prepeval. Zakaj bil je nedolžin, ker se nikoli v svojim življenju ni bil kej hudiga storil, ne kej grešniga poželel. Velik gospod, ki je tam blizo na lovu bil, ukaže pastirčka poklicati in mu reče: „Taki ubožec, pa tolikanj vesel! kaj te je dobriča doletelo?“ Deček reče: „Dane me ni kaj ravno posebno dobriča doletelo, vendar pa za to nisim ubožec; toliko bogat sim mende že, kakor naš cesar, imam pa še marsikaj, kar cesar sam z vsimi svojimi zakladi ne more preplačati.“ „Dete vender, bogatiga junaka!“ reče tedaj gospod: „ali se sme vediti, kaj so tvoje dražčice?“ Fantek, ki gospoda poznal ni, reče brez straha: „Če je le taka, bom pa povedal no: Tukaj imam dve roki, ki jih ne dam za sto jezer cekinov; pa imam dve očesi, teh že celo ne dam, ako bi mi cesar tudi celo svojo blagajnico (zakladnico) ponujal.“ „To je res“, reče gospod, „ali cesar je vender le bogatejši od tebe. Sej ima tudi on dve roki, dve očesi, in pa še toliko denara, da si lahko vsaki dan novo veselje napravi.“ „To naj le bo“, reče deček, „pa tisto veselje, ki se z denarom kupi, le kratko terpi in rado terpljenje rodi.“ so rekli moj oče. Poglavitne reči, ki človeku resnično veselje delajo, imam pa jest ravno tako, kakor cesar. Solnce na višnjem nebesu za me tako dobro sije, kakor za cesarja: hrib in do-

lina zanj ne cvete lepši, kakor za mene.“ — „Le ostani per svojih mislih“, reče gospod, „in ako ti bo katerikrat se kej več k tvoji zadovoljnosti potreba, k meni pridi; bova preudarila, kako bi se ti pomagalo. Moje stanovanje boš že našel, jest sim — cesar“.

Tudi revež zadovoljni je bogat korenjak; Ne zadovoljnik je pri kupu zlata siromak.

Ogled po Slovenskim.

Iz Kozjanske okrajine. Ker si se nikdo ni peresa urezal, cerkveno slovesnost popisati, ki so jo angelsko nedeljo v Kozjim imeli; hočem jaz to poskusiti upaje, da se nikomur s tem zameril ne bom. Silno je že bilo potrebno cerkveniga popravila ino olepsanja. Cerkev je bila tesna in neprijazna zavoljo starih oltarjev, oglodanih, potertih podob i. t. d. Vidili so vsi, da taka ne more več dolgo biti, vender se popravilo odlaga od dneva do dneva, od leta do leta iz raznih vzrokov, posebno pa z izgovorom: da so slabe letine. Častiti g. tehant Fr. Vindič to s težkim in žalostnim srcem gledajo; pa kaj? sami se le dela lotiti ne morejo. Ominajo farmane in jim prigovarjajo tako dolgo, dokler tudi naj hujši nasprotniki, katerih je, kakor povsod pri enacih rečeh, tudi tukaj dosti bilo, ne umolknjejo, se povdajo, ino g. tehant dosežejo, cesar so že tako dolgo in serčno želeli. Že pretečeno leto začno farmani svoje darila donašati, potrebne reči se pripravijo, ino berž ko zima neha, se dela pridno lotijo. Veliki oltar Nebovzvetja Marije Device z dvema podobama Matere Božje, novi tabernakel, stopnice k velikimu oltarju iz lepiga marmorja, nova leca, nekoliko novih podob svetnikov, ino več drugih manjših reči, so pridni farmani omislili. G. Gottwald iz nemškiga Gradea, ki je to delo prevzel, se je umniga zlatarja skazal, le pri slikarjenju bi se mu več kaj prigovarjati smelo, posebno kar podobe svetnikov zadene, se nam preveč posvetne, pogumne zdijo. Prave keršanske serčnosti, ktera se sicer ne ustraši ne groznje, ne terpljenja, si je pa vender svoje lastne slabosti ino premagljivosti svesta, je v njih kaj malo viditi. (Dalje sledi.)

* Zgled, kako se da branje „Danice“ med ljudstvo po učencih razširiti, nam da goreči šolski prijatelj in kaplan v Šent-Vidu nad Ipavo g. J. Hofsteter, ki nam je poslal naročnino za 8 iztisov svojih učencov, rekoč: „Moji šolski otročiči so vsi zaljubljeni v Danico, tukaj imas njih denarce, katere so mi z velikim veseljem donesli — le večkrat kako povestico natiani. *) Namesto otroških imen ti pa rajši imena njih staršev pošljem.“

Razgled po keršanskim svetu.

V Vratislavu sta se 10. grudna gref Pfeil in častnik Rochus v katoliško cerkev vernila. Častniku so zlate bukve Tomaža Kempčana k spreobrnjenju veliko perpomogle.

Na Meklenburg-Šverinskim, ki ima zmed 520,000 prebivavcov do 720 katoličanov, je poslednje dobo kakih 40 oseb iz rokodelskiga in deržinskiga stanú v katoliško cerkev prestopilo. Iz višjih stanov jih je 7 imenovanih, med kterimi je g. v. Bülov, ki je nekako pred enim letom svojo viteško grajšino prodal in k jezuitam šel; tudi g. v. Sukov je zdaj jezuitarsk novine.

*) Se bo spolnovalo, kolikor bo le moč.

Vredništvo.